

Příloha k protokolu o SZZ č.: Diplomant: **Mgr. JANA DOSTÁLOVÁ**

Vysoká škola: PF JU Aprobace: Arteterapie

Katedra: Atelier arteterapie Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Jana Kouřilová, Ph.D.

Datum odevzdání posudku: 20. 7. 2016

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Tvorba a interpretace koláží matek na mateřské a rodičovské dovolené

BP se pokouší prostřednictvím tematických koláží (zpracovaných matkami s malými dětmi či těhotnými ženami) uchopit fenomén mateřství, který je zároveň klíčový i pro samotnou autorku BP.

V teoretické části provádí autorka proměnami ženy v období těhotenství, v době porodu a v raných fázích mateřství. Text je koncipován poměrně přehledně a jasně, lze mu však vytknout některé nepřesnosti, pouze nahozená, ale nerozvedená tvrzení, která by si zasloužila větší rozpracování. Na s. 15 je uvedeno (bez odkazu na zdroj), že „Největší láska je láska mezi mužem a ženou.“, na s. 17 se ale píše, že nejsilnější je láska mateřská. Podobných tvrzení, v nichž si autorka trochu protiřečí (či své myšlenky málo vysvětluje) je v BP víc. V teoretické části chybí větší pozornost věnovaná období časného mateřství (neboť tomuto tématu zejména se autorka věnuje v rámci praktické části). Jistě by také stálo za to, kdyby autorka tuto část propracovala více z psychologického pohledu a věnovala se např. pojmům mateřské vyladění (Winnicott), primární mateřské zaujetí, intuitivní rodičovství (manželé Papouškovi) apod.

V rámci praktické části své práce autorka představuje koláže, které svým respondentkám zadávala na téma: Mateřská a rodičovská dovolená. Autorka neuvádí cíle, s jakými tyto koláže zadávala, co vlastně chtěla zjistit – to považuji za jednu ze zásadních chyb. Lze očekávat, že koláže mohou poskytnout hlubší pohled na pojetí mateřství u jednotlivých žen – tento potenciál však zůstal v předkládané BP nevyužit. Možná ale autorka chtěla hledat nikoliv prožitek mateřství, ale to, jak ženy prožívají dobu, kterou s dětmi tráví doma (a která může být pro leckterou ženu poměrně náročným obdobím) – název koláže by tomuto zaměření spíše nasvědčoval.

Autorka získala koláže od 11 matek (dvanáctá je ona sama). Koláže popisuje, místy se pokouší o dílčí interpretace. Interpretace jsou však často spekulativní, příliš jednoznačné, bez hledání dalších možných variant vysvětlení. Autorka koláže málo usazuje v tematické mateřství, má tendenci spíše hledat vztahové interpretace podle ustálených (naučených), mnohdy však zjednodušených vzorců. Při interpretacích koláží se autorka „chytá“ prvního nápadu, jakoby měla problém „vyhmátnout“ podstatu, resp. nahlédnout jádro mateřského příběhu vyprávěného koláží. Problém je ale také ten, že autorka si (jak výše uvádím) vlastně nevymezila, co chce v kolážích hledat, takže se jí s nimi potom obtížně nakládá a celá její práce vyznívá spíše do neurčita.

K řadě autorčiných myšlenek lze mít výhradu. Např. doporučila Šárce (na s. 32) udělat akvarel na téma Matka a dítě. Šárka je žena, která opakovaně potratila, vlastní dítě se jí mít nepodařilo, tak se rozhodla pro adopci. Téma Matka a dítě je pro ni tedy zřejmě velmi citlivé.

Je otázkou, zda má autorka BP právo zadávat Šárce takto citlivé téma v případě, že s ní pravděpodobně nebude dále terapeuticky pracovat.

Na konci BP autorka vyjmenovává prvky, které jsou typické pro koláže těhotných matek, které se objevují u matek těsně po porodu a které až posléze. Tyto opakující se elementy mohou odkazovat na podobné mateřské prožitky v různých fázích mateřství (včetně těhotenství). Zajímavé by bylo, kdyby autorka nezůstala u pouhé deskripce vizuálních prvků v koláži, ale pokusila se je propojit a zakotvit – např. hledat souvislost s jedním z časných typů mateřství (Joan Raphael-Leff). Klára Šedřová (2006) přirovnává mateřství (na základě vyprávění matek) k heroickému eposu, podobná (či jiná) metafora by šla jistě nalézt v kolážích – autorka se však nic takového hledat nepokoušela.

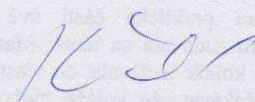
Text obsahuje některé formulační neobratnosti, nepřesnosti. Ojedinelé se objevují chyby v interpunkci či pravopisné chyby. Na některých místech chybí odkazy na zdroje, i když je evidentní, že autorka z nějakých zdrojů čerpala.

I přes řadu výhrad považuji BP za zajímavý, inovativní nápad (zejména pokud jde o téma zadávané koláže).

Otázky k obhajobě:

- V čem spatřuje autorka význam své BP?
- Co může znamenat pampeliška s chmýřím na Pavlínině koláži?
- Jaký další význam by mohly mít často se objevující hodiny, budíky apod. (autorka uvádí odkazy na čas, který rodiče věnovali „výrobě“ miminka a časový stres spojený s péčí o dítě)?
- Na co ještě (kromě uvedeného) mohou odkazovat nohy pod peřinou a srdce v levé horní části Miladiny koláže?
- Co by mohly znamenat nohy na Lindině koláži (jsou umístěné mezi Lindina muže a jeho matku)?

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **DOBŘE**

podpis vedoucího bakalářské práce

V Českých Budějovicích dne 20. 7. 2016

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------	-------------	-------	-----------